

[Knud Hansen.]

statsunderstøttet Bibliotek i hvert Sogn. Men hermed har der været ikke ringe Utilfredshed i de mange Egne ude paa Landet, hvor Sognene har en stor Udstrækning, idet Biblioteket der ikke vil kunne udnyttes paa tilfredsstillende Maade, naar der kun er eet i Sognet. Denne Bestemmelse er derfor ogsaa slettet i det foreliggende Lovforslag, saaledes at der meget vel kan være flere Biblioteker indenfor et Sogn.

I den nugældende Lov er der en Bestemmelse om, at der kun kan gives Statsunderstøttelse, naar det stedlige Tilskud er 50 Kr. Det i 1923 forelagte Lovforslag gik ud paa, at dette Beløb i den gældende Lov, som var fra 1920, skulde forhøjes til 100 Kr., saaledes at der kun, hvor der var et stedligt Tilskud af 100 Kr., kunde ydes Tilskud fra Statens Side. Man foreslaar nu igen, at der skal ydes et stedligt Tilskud af mindst 100 Kr., for at der kan gives Statstilskud, men at der dog kan gøres Undtagelser herfra ved Henvendelse til Ministeren, saaledes at det ikke er udelukket, at ogsaa Biblioteker, hvor det stedlige Tilskud er mindre, kan faa Statstilskud.

Hvad Centralbibliotekerne angaar, har det hidtil været saaledes, at det Tilskud, de kunde faa, kunde gaa op til 8 000 Kr. aarlig. Nu er der fastsat et Maksimumstilskud af 6 400 Kr. aarlig. Jeg kunde have ønsket, at man var blevet ved de 8 000 Kr., men paa den anden Side synes jeg, at de Bestemmelser, der i øvrigt er i Lovforslaget, er saa gode, at man maa være glad for Lovforslaget som Helhed. Som jeg allerede har sagt, beregnes Tilskuddet efter fastere Regler end tidligere.

Jeg haaber, at dette Lovforslag maa kunne tilfredsstille til alle Sider baade indenfor Købstæderne, indenfor Stationsbyerne og de købstadbebyggede Kvarterer ude omkring og ogsaa i de rene Landkommuner, saaledes at dette Lovforslag kan faa en hurtig Gang igennem Tinget. Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale det til hurtig og velvillig Behandling.

Julin: Som det allerede er nævnt, var der i Biblioteksloven af 1. Maj 1923 en Bestemmelse om, at Loven skulde forelægges til Revision inden Udløbet af Marts Maaned 1928. Naar dette ikke skete, og Revisionen heller ikke har fundet Sted paa et senere Tidspunkt, kan man vist med Rette hævde, at adskillige sammenstødende Omstændigheder er Skyld heri. Dels har det været vanskeligt at opnaa Enighed indenfor Biblioteksraadet om en ny Udformning af

Loven, dels har der vel ogsaa været Uoverensstemmelser mellem Raadet og den højtærede Undervisningsminister, og dertil kom saa Regeringsskiftet i Foraaret 1929. Fra Venstres Side erkender vi, at den nugældende Lov baade formelt og reelt ikke er saa god, som man for den gode Sags Skyld maatte ønske, og den højtærede Undervisningsminister skal derfor ikke møde Bebrejdelser fra vor Side, fordi han har fremsat et Forslag. En anden Sag er det, at det i vore Øjne tager sig mærkeligt ud, at Lovforslaget fremsættes paa et saa sent Tidspunkt af Rigsdagssamlingen, at en Gennemførelse af det maa anses for en Umulighed. Men den højtærede Minister har jo i sin Fremsættelsestale gjort Rede for, at Forholdene har været ham for stærke, og jeg skal derfor ikke gaa i Rette med ham paa dette Punkt.

Derimod ønsker jeg straks at sige, at selv om vi fra Venstres Side erkender, at der i Lovforslaget er Bestemmelser, som er bedre end i den nugældende Lov, saaledes Bestemmelsen angaaende hele Tilskudsordningen, kan vi ikke tage Lovforslaget, som det er affattet; der er adskilligt i det, som vi ønsker ændret. Men vi vil gaa med til en saglig Forhandling i det Udvalg, som forhaabentlig vil blive nedsat, og det er saa at haabe, at der maa komme et godt Resultat ud deraf, et Resultat, som ikke vil komme til at hemme den frie Udfoldelse af Bibliotekssagen, men som maa blive til Fremme for denne for vort Folk saare betydningsfulde Sag.

Det levende Ord har vel nok spillet en større Rolle her i Grundtvigs Fædreland, end det gør nu, men til Gengæld har det skrevne Ord vel aldrig været sat til Højbords her i Landet som netop i vort Slægtled, skønt man saa sandt nok kunde ønske, at store Dele af Folket, f. Eks. Ungdommen, læste mere og læste bedre, end den gør, og ogsaa maatte man ønske, at den læste det, der var bedre, mere oplysende og mere aandeligt berigende. Jeg tror, at en af Hovedgrundene til, at mange unges Horisont er meget ringe, Initiativet spagfærdigt, Sproget knudret og Ordforraadet mangelfuldt, er den, at de unge læser for lidt. Det er min Opfattelse, at bortset fra den rent faglige Litteratur er noget af det mest frugtbare, Ungdommen kan beskæftige sig med, Læsning af Levnedbeskrivelser, Rejsebeskrivelser, Skildringer af de forskellige Egnes aandelige Geografi samt Missionslitteratur, men jeg nægter ikke, at ogsaa Skønlitteratur kan bringe de unge andet end fornøjelige Stunder, thi Læsning af den bedste Skønlitteratur kan bringe de unge aandelige